

27. АДВЕНТИСТИТЕ ОТ СЕДМИЯ ДЕН ВЯРВАТ...

МИЛЕНИУМЪТ е хилядагодишното царуване на Христос с Неговите светии в небето между първото и второто възкресение. През това време нечестивите мъртви ще бъдат съдени; земята ще запустее съвсем, без човешки същества, но окупирана от Сатана и неговите ангели. В края Христос с Неговите светии и Светият град ще слязат от небето на Земята. Неправедните мъртви ще бъдат възкресени и Сатана с ангелите му ще обкръжат града, но огън от Бог ще ги унищожи и ще очисти земята. Вселената по този начин ще бъде освободена от греха и грешниците завинаги. (Откр. 20; 1 Кор. 6:2, 3; Йер. 4:23-26; Откр. 21:1-5; Мал. 4:1; Йез. 28:18, 19.)

ХИЛЯДОЛЕТИЕТО И КРАЯТ НА ГРЕХА

ПРЕЗ ЦЯЛАТА ИСТОРИЯ Е ИМАЛО ХОРА, които, употребявайки пълното си красноречие, са описвали ужасите на ада, играейки си със страховете на хората, за да ги накарат да почитат Бог. Но какъв Бог описват те?

Как Бог най-после ще ни избави от злото? Какво ще стане със Сатана? Какво ще задържи греха да не издига вече своята смъртоносна и уродлива глава? Как може един справедлив Бог да бъде същевременно и обичащ Бог?

СЪБИТИЯ В НАЧАЛОТО НА ХИЛЯДАТА ГОДИНИ

По време на хилядата години, за които Откр. гл. 20 говори, влиянието на Сатана на земята ще бъде ограничено и Христос ще царува със Своите светии в небето (Откр. 20:1-4).

Второто пришествие. Откр. гл. 19 и 20 са свързани, последователността е без прекъсване. Те описват идването на Христос (Откр. 19:11-21)

и веднага продължават с хилядолетието. Следователно този период от време започва с идването на Христос.

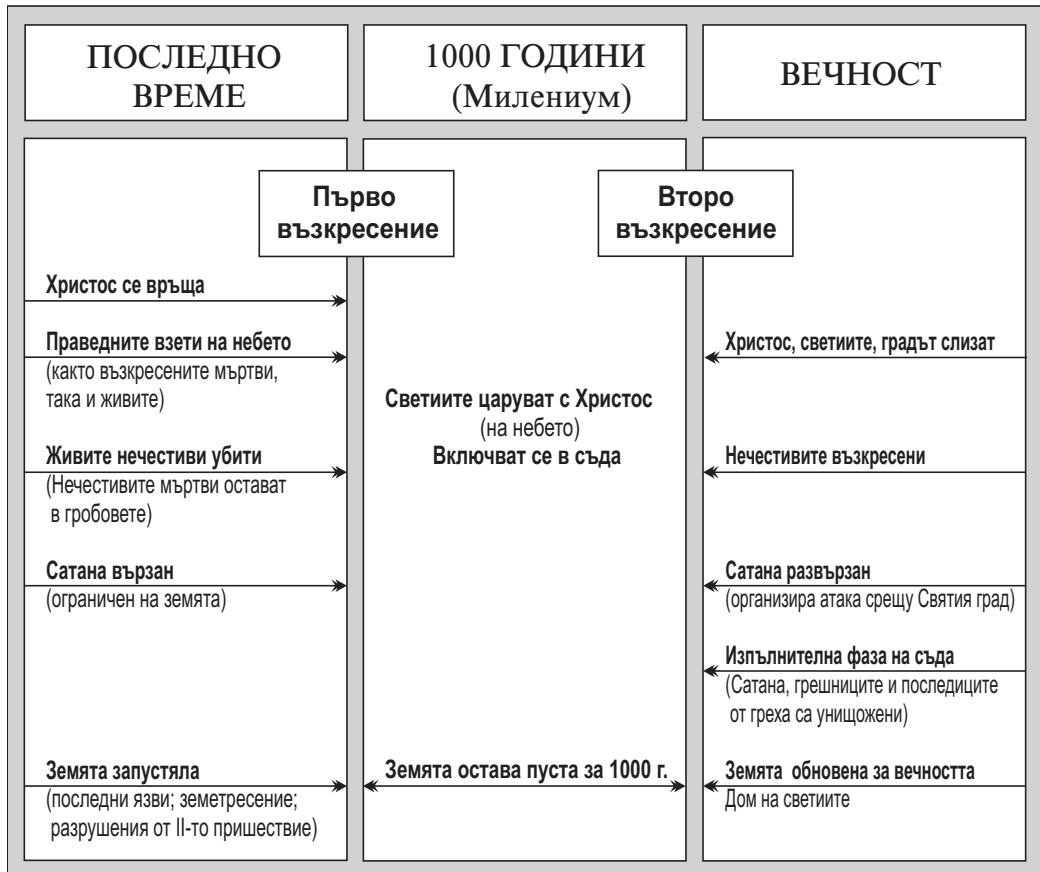
„Откровение” представя трите сили, които събират народите на света, за да се противопоставят на Христовото дело и на Неговия народ непосредствено преди Второто пришествие: змей, звяр и лъжлив пророк (Откр. 16:13). Когато „звярът и земните царе, и войските им” се събират да воюват против Христос при Неговото идване, звярът и фалшивият пророк биват унищожени (Откр. 19:19, 20). Откр. гл. 20 се занимава със съдбата на третия член на демонското трио, змея. Той бива пленен и хвърлен в бездната, където остава в продължение на 1000 години.¹

Както видяхме в гл. 25 на тази книга, с второто идване на Христос земните царства биват разрушени и Бог установява Своето царство на слава — царство, което ще продължи навеки (Дан. 2:44). Тогава Неговият народ започва да царува.

Първото Възкресение. Първото възкресение става при Второто пришествие на Христос. Праведните, блажени и святи, възкръсват, защото „над такива втората смърт няма да има сила; а те ще бъдат свещеници на Бога и на Христос и ще царуват с Него хиляда години” (Откр. 20:6, вж. също гл. 26 на тази книга).

Праведните отиват на небето. След възкресението на праведните мъртви те и живите светии биват грабнати — „да посрещнем Господа във въздуха” (1 Сол. 4:17). Тогава Христос ще изпълни обещанието, което дава, преди да напусне

този свят: „Отивам да ви приготвя място. И като отида и ви приготвя място, пак ще дойда и ще ви взема при Себе Си, така че, където съм Аз, да бъдете и вие” (Йоан 14:2, 3). Исус описва мястото, на което ще заведе Своите последователи, като „дома на Моя Отец”, където „има много обиталища” или места за живеене (Йоан 14:2). Исус споменава за Новия Йерусалим, който няма да слезе на тази земя, докато не завършат хилядата години. Затова при Второто пришествие, когато праведните посрещнат своя Господ във въздуха, тяхното местопребиваване ще бъде в небето, а не на земята, която току-що са на-

пуснали.² В това време Христос не установява Своето царство на слава на тази земя. Това Той ще направи в края на милениума.

Неприятелите на Христос убити. Христос сравнява Своето завръщане с това, което се е случило при потопа и с унищожението на Содом и Гомор (Мат. 24:37-39; Лука 17:28-30). Неговото сравнение отбелязва две точки: първо, унищожението е изненадало нечестивите; и второ, това което се е случило, е било пълно *унищожение* — потопът „завлече всички“ (Мат. 24:39). Огънят и жупелът, които са валели над Содом, „погубиха всички“ (Лука 17:29, вж. също Мат. 13:38-40). При пришествието Христос ще слезе от небето със Своята армия подобно на ездач на бял кон, чието име е „Цар на царете и Господ на господарите“ и ще порази бунтуващите се народи на света. След като звярът и лъжовният пророк бъдат унищожени, останалите последователи на Сатана ще умрат и няма да остане нито един жив, защото „бяха избити с меча на Яздещия на коня. И всичките птици се наситиха от месата им“ (Откр. 19:21).³

Описвайки тази сцена, Писанието казва: „Господ излиза от мястото Си, за да накаже жителите на земята за беззаконието им; и земята ще открие попитата от нея кръв и няма да скрива вече убитите си“ (Ис. 26:21).

Земята е безлюдна. Тъй като праведните са в небето с Господ, а

нечестивите унищожени при явлението Му, земята остава за известно време без обитатели. Писанието посочва такава ситуация. Пророк Йеремиа казва: „Погледнах към земята и, ето — тя беше пуста и празна; към небето — и нямаше светлината му. Погледнах към планините и, ето — трепереха, и всички хълмове се тресяха. Погледнах и, ето — нямаше човек“ (Йер. 4:23-25). Йеремиа си служи с терминологията от Бит. 1:2, „неустроена и пуста“, което показва, че земята ще стане така хаотична, както е била в началото на сътворението.

Сатана е вързан. Събитията, случващи се по това време, са предвещани в ритуала с козела за отпускане в Деня на умилоствението на светилищната служба на Израел. В деня на умилоствението първосвещеникът очиства светилището с изкупителната кръв на Господния козел. Едва след пълното завършване на това умилоствение започва ритуалът, включващ азazel, козела за отпускане — символ на Сатана (вж. гл. 24 на тази книга). Слагайки ръце на главата му, първосвещеникът изповядва „всички беззакония на израелтяните, всичките им престъпления и всичките им грехове“ (Лев. 16:21) и ги възлага на главата на козела. Тогава козелът за отпускане бива изпращан в пустинята „в необитаема земя“ (Лев. 16:22).

По същия начин Христос служи в небесното светилище за умилоствение на Своя народ. Кога-

то се завърне, Той ще го избави и ще му даде вечен живот. Когато завърши делото на изкупление и очистване на небесното светилище, Той ще положи греховете на Своя народ върху Сатана, инициатора и подстрекателя на злото. По никакъв начин не може да се каже, че Сатана изкупва греховете на вярващите — Христос напълно е извършил това. Но Сатана трябва да понесе отговорността за всеки грях, към който е подтиквавал спасените. И както „определен човек“ е трябвало да изпрати козела за отпускане в необитаема земя, така Бог ще изолира Сатана в пустата и необитаема земя (вж. гл. 24 на тази книга).⁴

Видението на Йоан за хилядата години описва живо изгонването на Сатана. Той вижда, че в началото на хилядата години „змеят, древната змия, която е дявол и Сатана“, е завързан с верига и ограничен в „бездната“ (Откр. 20:2, 3). Тук символично е представено временното преустановяване на сатанинската дейност на преследване и измама — „да не мами вече народите, преди да се свършат хилядата години“ (Откр. 20:3).

Терминът, който Йоан употребява — *бездна* (на гр. *abussos*), — описва по същия начин състоянието на земята по това време.⁵ Разрушена от седемте язви, които предшестват идването на Христос (вж. особено Откр. 16:18-21) и покрити с труповете на нечестивите, земята е сцена на пълно опустошение.

Ограничен на тази земя, Сатана е „завързан“ чрез веригата на обстоятел-

ствата. Тъй като земята е лишена от човешки живот, Сатана няма кого да изкушава или да преследва. Той е вързан в смисъл, че няма какво да върши.

**СЪБИТИЯ ПО
ВРЕМЕ НА МИЛЕНИУМА**

Христос в небето с изкупените. При Второто пришествие Христос взема последователите Си в небето, в обиталищата, които Той е приготвил за тях в Новия Йерусалим. Подобно на Моисей и израелтяните изкупените, изпълнени с благодарност, пеят песен за избавлението си — „песента на Божия слуга Моисей и песента на Агнеца, като казваха: Велики и чудесни са Твоите дела, Господи, Боже Всемогъщи; праведни и истинни са Твоите пътища, Царю на вековете!“ (Откр. 15:3).

Светиите царуват с Христос. По време на хилядата години Христос изпълнява обещанието Си да даде на победителите „власт над народите“ (Откр. 2:26). Даниил вижда, че след унищожението на Христовите неприятели „владичеството и величието на царствата, които са под цялото небе, ще бъдат дадени на народа, които са светиите на Всевишния“ (Дан. 7:27). Онези, които Христос ще възкреси в първото възкресение, ще царуват с Него хиляда години (Откр. 20:4).

Но в какъв смисъл може да се каже, че светиите царуват, щом са в небето, а всички нечестиви са мъртви? Те ще бъдат включени в една важна фаза на Христовото управление.⁶

Осъждането на нечестивите.

Йоан вижда, че по време на хилядата години светиите ще бъдат включени в съда; той вижда „престоли; и на тези, които бяха насядали на тях, беше дадено да съдят” (Откр. 20:4). Това е времето за осъждане на Сатана и на неговите ангели (2 Пет. 2:4; Юда 6). Това е времето, за което апостол Павел заявява, че светиите ще съдят не само света, но даже и ангелите (1 Кор. 6:2, 3).⁷

Хилядагодишният съд не решава кой е спасен и кой загубен. Бог взема това решение преди Пришествието; онези, които не са възкресени, нито взети в небето, са загубени завинаги. Съдът, в който праведните вземат участие, има за цел да отговори на някои въпроси, каквито праведните може да имат — защо са изгубени нечестивите. Бог иска хората, на които е дал вечен живот, да имат пълно доверие в Неговото ръководство и Той ще им открие Своите действия на милост и правда.

Представете си, че вие сте на небето и откривате, че един от вашите мили, когото със сигурност сте очаквали да бъде там, го няма. Един такъв случай може да ви принуди да се усъмните в Божията справедливост, а този вид съмнение лежи в самата основа на греха. За да сложи завинаги край на подобни съмнения и да не се появи грехът отново — Бог ще отговори на тези въпроси в хилядагодишния съд.

В това дело изкупените изпълняват решаваща роля във великата борба между доброто и злото. „Те

ще се убедят колко сериозно и търпеливо Бог се е грижил за изгубените грешници. Ще разберат колко небрежно и упорито грешници са презирали и отхвърляли Неговата любов. Ще открият, че дори кротките на вид грешници са съхранявали грозно себелюбие, вместо да следват ценностната система на своя Господ и Спасител.”⁸

Времето на Сатана за размисъл. През хилядата години Сатана ще страда силно. Ограничен със своите ангели на една пуста земя, той не може да продължи измамите, които постоянно са заемали времето му. Принуден е да гледа резултатите на своя бунт против Бог и Неговия закон. Трябва да размисли за ролята, която е изиграл в живота на този свят и в борбата между доброто и злото. А на бъдещето си може да гледа само със страх към ужасното наказание, което трябва да понесе поради всичкото зло, за което е отговорен.

СЪБИТИЯ В КРАЯ НА ХИЛЯДАТА ГОДИНИ

В края на хилядата години „другите мъртви” — нечестивите — ще бъдат възкресени, като по този начин ще освободят Сатана от неговото бездействие, което го е задържало (Откр. 20:5,7). Като мами нечестивите отново, той ги повежда срещу „стана на светиите и възлюбения град (Новия Йерусалим)”, който по това време е слязъл с Христос от небето.⁹

Христос, светите и градът слизат. Христос слиза на земята отново със светите и Новия Йерусалим по две причини. Той ще завърши голямата борба, като приложи решенията на хилядагодишния съд, ще очисти и поднови земята, за да може да установи на нея вечното Си царство. Тогава в най-пълния смисъл „Господ ще бъде Цар на целия свят” (Зах. 14:9).

Възкресението за осъждане. Сега е дошъл моментът, в който изпълнението на Христовото обещание ще завърши: „Всички, които са в гробовете, ще чуят гласа Му” (Йоан 5:28). При пришествието Си Христос ще повика праведните мъртви от гробовете им в първото възкресение „за живот”. Другото възкресение, за което говори Исус, е възкресението „за осъждане” (Йоан 5:29). „Откровение” споменава за това възкресение: „Другите мъртви не оживяха [онези, които не възкръснаха в първото възкресение], *докато не се свършиха хилядата години*” (Откр. 20:5).

Пленничеството на Сатана завършва. Възкресението на нечестивите в края на хилядата години освобождава Сатана от пленничеството му „за малко време” (Откр. 20:3). В последния си опит да оспори Божието управление той „ще излезе да мами народите по четирите краища на земята” (Откр. 20:8). Тъй като нечестивите възкръсват със същия бунтовен дух, който са имали

при смъртта си, неговото дело няма да бъде трудно.

Атакуване на града. В последната си измама Сатана се опитва да вдъхнови нечестивите с надеждата да завладеят царството на Бог чрез сила. Събирайки народите на света, той ги води срещу възлюбения град (Откр. 20:8, 9).¹⁰ „Нечестивите, които упорито са отказали да влязат в Божия град чрез заслугите на Христовата умиловителна жертва, сега решават да спечелят достъп и власт в него чрез обсада и борба.”¹¹

Фактът, че нечестивите, получили току-що отново живот, се обръщат срещу Исус и се опитват да повалят Неговото царство, потвърждава решението, което Той е взел за тяхната съдба. По този начин името и характерът Му, които Сатана цели да опетни, ще бъдат защитени напълно пред всички.¹²

Големият бял съдийски трон. Йоан казва, че когато Божиите неприятели заобиколят града, готови да го атакуват, Бог ще постави Своя велик бял трон. Когато цялата човешка раса се събере около този трон — някои в безопасност вътре в града, други отвън, треперещи в присъствието на Съдията, Бог ще изпълни последната фаза на съда. Това е времето, за което Христос е казал: „Там ще бъде плач и скърцане със зъби, когато видите Авраам, Исак, Яков и всички пророци в Божието царство, а себе си — изпълени навън” (Лука 13:28).

В тази изпълнителна фаза на съда ще се отворят книги. „Разгъна се и друга книга, която е книгата на живота; и мъртвите бяха съдени според делата си по записаното в книгата” (Откр. 20:12). Тогава Бог произнася присъдата.

Защо Бог възкресява тези хора само за да сложи отново край на съществуването им? През хилядата години изкупените са имали възможност да изпитат справедливостта на Бог към всяко интелигентно същество във Вселената. Сега загубените — включително Сатана и неговите ангели — ще потвърдят справедливостта на Божиите пътища.

Край този бял съдийски трон ще се изпълнят думите на Павел: „Ние всички ще застанем пред Божието съдилище” (Рим. 14:10). Там всички създания — паднали и непаднали, спасени и изгубени — прекланят колена и изповядват, че Исус Христос е Господ (Фил. 2:10, 11; Ис. 45:22, 23). Тогава въпросът за Божиата справедливост ще бъде разрешен завинаги. Тези, които получат вечен живот, ще имат непоклатима вяра в Него. Никога вече грехът няма да помрачава Вселената и няма да нанася вреда на обитателите ѝ.

Сатана и грешниците унищожени. Веднага след изричането на присъдата Сатана, неговите ангели и човешките му последователи получават наказанието си. Те трябва да умрат с вечна смърт. „Огън падна от [Бога от] небето и ги погълна” (Откр. 20:9).

Вън от града повърхността на земята се стопява и става обширно езеро от огън за „гибелта на нечестивите човеци” (2 Пет. 3:7). „Ден на възмездие от Господа” (Ис. 34:8) е дошъл, в който Той ще извърши „пречудната Си работа” (Ис. 28:21) за унищожение на Неговите врагове. Йоан казва: „И ако някой не се окаже записан в книгата на живота, той бе хвърлен в огненото езеро” (Откр. 20:15). Дяволът и неговите съучастници биват сполетени от тази участ (Откр. 20:10).

Контекстът на цялата Библия пояснява, че „втората смърт” (Откр. 21:8), която нечестивите претърпяват, означава пълното им унищожение. Но къде е тогава понятието вечно горящ пъкъл? Внимателното изучаване показва, че Библията не учи за такъв ад или мъчения.

1. Адът. Според Библията думата „пъкъл” е „мястото и условията на наказание и унищожение чрез вечен огън при втората смърт на тези, които отхвърлят Бог и предлаганото спасение в Исус Христос”.¹³

Английските преводи на Библията употребяват често думата „ад”, за да преведат еврейската дума *sheol* и гръцката *hades*. Тези термини се отнасят обикновено за гроба, където мъртвите — праведни и нечестиви — очакват в безсъзнателно състояние възкресението (вж. гл. 26 на тази книга). Тъй като днешното понятие за „ад” се различава значително от това, което еврейската и гръцката дума означават, съвременните преводи избягват думата „ад”, като

използват оригиналните думи „Sheol” и „Hades”.

За разлика от тях гръцката дума *geenna*, която английските преводи на Новия завет също превеждат с думата „ад”, говори за място на огнено наказание за неразкаяните. Затова в Библията „ад” не винаги има едно и също значение и неуспехът да се схване тази разлика е водел често до голямо объркване.

Geenna произхожда от еврейската дума *Ge Hinnom*, „Долина на Еном” — долина в южната част на Йерусалим. Тук Израел е провеждал езическия обред на изгаряне на деца за Моллох (2 Лет. 28:3; 33:1, 6; 4 Ц. 23:10). Йеремиа е предсказал, че поради този грях Господ ще направи долината „Долина на клането”, където трупове на израелтяните ще се изгарят, докато не се намери място за тях. Останалите тела ще бъдат храна за птиците (Йер. 7:32, 33; 19:6; Ис. 30:33). Несъмнено пророчеството на Йеремиа е карало израелтяните да гледат на *Ge Hinnom* като място за осъждане на нечестивите, място на отращение, наказание и срам.¹⁴ По-късно равинската традиция го е нарекла място за изгаряне на трулове и смет.

Исус използва огъня на Еном, за да представи огнения пъкъл (Мат. 5:22; 18:9). Огънят на Еном символизира унищожавания огън на последния съд. Исус казва, че това е преживяване отвъд гроба (Лука 12:5) и че този пъкъл ще унищожи и тяло, и душа (Мат. 10:28).

Какво е естеството на „пъкления огън”? Дали хората ще горят вечно в пъкъл?

2. Съдбата на нечестивите.

Според Писанията Бог обещава вечен живот само на праведния. Заплатата на греха е смърт, а не вечен живот в пъкъл (Рим. 6:23).

Писанията учат, че нечестивите ще „бъдат изтребени” (Пс. 37:9, 34) и ще „загинат” (Пс. 37:20; 68:2). Те няма да живеят в състояние на вечно съзнание, а ще бъдат изгорени (Мал. 4:1; Мат. 13:30, 40; 2 Пет. 3:10). Ще бъдат изтребени (Пс. 145:20; 2 Сол. 1:9; Евр. 2:14), ще бъдат довършени (Пс. 104:35).

3. Вечно наказание.

Говорейки за наказанието на нечестивите, Новият завет употребява думата *вечен*. Тя е превод на гръцката дума *aionios* („безкраен”, „вечен”) и се отнася както за Бог, така и за човека. За да избегнем погрешно разбиране, трябва да помним, че *aionios* е дума, която има относително приложение; нейното значение се определя от думата, към която се отнася. Така че, когато Писанията употребяват *aionios* за Бог, това означава, че Той притежава неограничено съществуване — защото Бог е безсмъртен. Но когато думата се употребява за смъртни човешки същества или за нетрайни предмети, смисълът е „докато човек живее” или докато предметите съществуват. Например Юда ст. 7 казва, че Содом и Гомор са претърпели „наказанието на ве-

чния огън”. Но тези градове днес не горят. Петър казва, че тези градове, осъдени на унищожение, са превърнати в пепел (2 Пет. 2:6). „Вечният” огън гори, докато не остане нищо за горене, и после угасва (вж. също Йер. 17:27; 2 Лет. 36:19).

По същия начин, когато Исус предава на „вечен огън” нечестивите (Мат. 25:41), огънят, който ще ги изгори, ще бъде неугасим (Мат. 3:12). Само когато нищо не остане за изгаряне, той ще угасне.¹⁵

Когато Христос говори за „вечно наказание” (Мат. 25:46), Той няма предвид вечно наказване — Той иска да каже, че „вечният живот [на който праведните ще се наслаждават] ще продължи през безкрайните векове на вечността; а наказанието [което нечестивите ще претърпят] също ще бъде вечно — не вечно продължаване на съзнателно страдание, но наказание, което е цялостно и окончателно. Краят на тези, които ще пострадат по този начин, е втората смърт. Тя ще бъде вечна и от нея няма да има и не може да има възкресение”.¹⁶

Когато Библията говори за „вечно изкупление” (Евр. 9:12) и за „вечен съд” (Евр. 6:2), това се отнася за вечните резултати на изкуплението и съда — не за някакъв дълъг процес на изкупване и съд. По същия начин, когато говори за вечно или безкрайно наказание, това се отнася за вечните резултати, а не за процеса на наказанието. Смъртта, от която нечестивите умират, ще бъде окончателна и вечна.

4. Мъчени до вечни векове. Употребеният от Писанието израз „вечни векове” (Откр. 14:11; 19:3; 20:10) води също до заключението, че наказанието на Сатана и нечестивите ще продължава през вечността. Но подобно на думата *вечен* е и значението на „вечни векове”. Когато думата е свързана с Бог, нейното значение е абсолютно — защото Бог е безсмъртен, а когато се отнася за смъртни човешки същества, значението ѝ е ограничено.

Добър пример за това ни дава Писанието в случая с наказанието на Едом. Исаия казва, че Бог ще обърне тази страна в пламтяща смола, която „няма да угасне нито нощем, нито денем” и димът ѝ „ще се издига непрестанно; от род в род ще стане опустошена; никой няма да мине през нея довека” (Ис. 34:9, 10). Едом е бил разрушен, но той вече не гори. Това „вечно” е продължило, докато разрушението му е завършило.

От цялото Писание става ясно, че „вечните векове” имат своите граници. Старият завет казва, че един роб може да служи на своя господар „завинаги” (Исх. 21:6), че детето Самуил трябва да остане в скинията „завинаги” (1 Ц. 1:22) и че Йона мисли, че ще остане в корема на рибата „завинаги” (Йона 2:6). Новият завет употребява тази дума по същия начин: Апостол Павел например съветва Филимон да приеме Онисим „завинаги” (Флимон 15). В тези примери „завинаги” означава „докато личността живее”.

Според Пс. 92:7 нечестивите ще бъдат изтребени навеки. И пророкувайки за последния голям пожар, Малахия казва: „Иде денят, който ще гори като пещ; и всички горделиви, и всички, които вършат нечестие, ще бъдат плява. И този ден, който иде, ще ги изгори”, казва Господ на Силите, и „няма да остане нито корен, нито клонче” (Мал. 4:1).

След като нечестивите — Сатана, злите ангели и непокаяните човеци, бъдат унищожени чрез огън както корен, така и клон, няма да има вече нужда от смърт и ад (вж. гл. 26 на тази книга). Тях Бог също ще унищожи завинаги (Откр. 20:14).

И така, Библията пояснява, че *не наказването, а наказанието* е вечно — то е втората смърт. От това наказание няма възкресение, неговите резултати са вечни.

Архиепископ Уйлям Темпъл е прав, когато заявява: „Едно нещо можем да кажем със сигурност: Вечното мъчение трябва да се отхвърли. Ако хората не бяха заимствали гръцкото и небиблейско схващане за естественото безсмъртие на душата и ако след това не бяха чели Новия завет с това схващане, щяха да повярват новозаветното учение за унищожение, а не за вечно мъчение. Огънят е наречен *aiōnios* [вечен], а не животът, хвърлен в него”.¹⁷

След като пълното наказание на Божия закон е изпълнено, изискванията на справедливостта са спазени. Сега небе и земя прогласяват правдата на Господ.

5. Принципът на наказанието.

Смъртта е окончателното наказание за греха. В резултат на своя грях всички, отказали спасението, което Бог предлага, ще умрат завинаги. Но някои са съгрешавали ужасно, наслаждавайки се демонически на страданието, причинено на други. Други са водили относително морален живот. Тяхната вина е главно в това, че са отхвърлили спасението, предвидено от Христос. Справедливо ли е и те да понесат същото наказание?

Христос казва: „Онзи слуга, като е знаел волята на господаря си, но не е приготвил, нито е постъпил по волята му, ще бъде много бит. А онзи, който не е знаел и е направил нещо, което заслужава бой, малко ще бъде бит. И от всеки, на когото много е дадено, много и ще се изисква; и на когото много са поверили, от него повече ще изискват” (Лука 12:47, 48).

Несъмнено онези, които са се бунтували срещу Бог, ще страдат най-много — много повече от другите. Но ние ще разберем най-добре тяхното страдание в светлината на „втората смърт” на Христос, преживяна на кръста. Там Той е понесъл греховете на света. А това е представлявало ужасна раздяла с Неговия Отец — раздяла, причинена от греха; агонията, която е изпитал — душевна агония, а тя не може да се опише. Така ще бъде с изгубените грешници. Те ще пожънат това, което сеят не само в този живот, но и при окончателното унищожение. В Божието присъствие вината, която чувстват поради извършените грехове, ще им

причини неописуема агония. И колкото е по-голяма вината, толкова по-тежка е агонията. Сатана, инициаторът и подбудителят на греха, ще страда най-много.¹⁸

Очистване на земята. Описвайки деня на Господ, когато всички следи на греха ще бъдат премахнати, Петър казва: „Небето ще премине с бучене, а стихииите нажежени ще се разпаднат и земята и каквото се е вършило по нея ще изчезнат” (2 Пет. 3:10).

Огънят, който унищожава нечестивите, очиства земята от покварата на греха. От развалините на тази земя Бог ще създаде „ново небе и нова земя; защото първото небе и първата земя бяха преминали” (Откр. 21:1). На тази очистена, пресъздадена

земя — вечния дом на изкупените — Бог ще сложи край на плача, болката и смъртта (Откр.21:4). Накрая проклятието, което грехът е донесъл, ще бъде премахнато (Откр. 22:3).

Предвид идването на Господния ден, в който грехът и непокаяните грешници биват унищожени, апостол Петър казва на всички: „Какви трябва да сте вие в свят живот и в благочестие, като очаквате и копнеете за идването на Божия ден”. Базирайки надеждата си на обещанието за завръщането на Христос, той твърди: Ние „очакваме ново небе и нова земя, в която да живее правда. Затова, възлюбени, като очаквате тези неща, старайте се да бъдете чисти и непорочни пред Него, с мир в сърцата си (2 Пет. 3:11, 13, 14).

Бележки

1. Вж. *SDA Bible Commentary*, рев. изд., т. 7, с. 885.

2. Вж. *Questions on Doctrine*, р. 495.

3. „Когато звярът и лъжепророкът бъдат хвърлени в огненото езеро (Откр. 19:20), „останалите” (Откр. 19:21) или „останалите от техните последователи биват посечени от меча на Христос. Това са царе, капитани, силни мъже и „всички човеци, свободни и роби” (Откр. 19:18). Същите групи са споменати при шестия печат, стараещи се да се скрият от лицето на Агнеца (Откр. 6:14-17), когато небето се навие като свитък и всички планини и острови се преместят. Очевидно тези писания обрисуват същото разтърсващо земята събитие, Второто пришествие на Христос.

„Колко души са включени в смъртта на „останалите” (Откр. 19:21)? Според Откр. 13:8 на земята по време на Пришествието ще има само две групи хора: „всички, които живеят на земята, всеки, чието име не е било записано в книгата на живота”. Ето защо, когато „останалите” бъдат „посечени с меч” (Откр. 19:21), няма да има оцелели, с изключение на онези, които са устояли против змея, а именно всички, чиито имена са записани в книгата на живота (Откр. 13:8).” (*SDA Bible Commentary*, rev. ed., vol. 7, р. 885.)

4. Сrv. *Questions on Doctrine*, р. 500. Козелът за отпускане не е Спасителят на праведните.

5. Септуагинта използва този израз, за да преведе еврейската дума *tehom*, „бездна” в Бит. 1:2. Това посочва, че състоянието на земята по време на милениума поне отчасти отразява състоянието на земята в началото, когато тя е била „пуста и неустроена и тъмнина

покриваше бездната”. Вж. *SDA Bible Commentary*, rev. ed., vol. 7, p. 879.

6. Фактът, че те царуват или владеят, не означава задължително, че трябва да има нечестиви, които да живеят на земята. В началото Бог дава на Адам и Ева да владеят (Бит. 1:26) над нея. Преди да съгрешат, те са владели над част от творението, което Бог им е опередил. Не е задължително да има бунтуващи се поданици, за да може някой да владее.

7. *SDA Bible Commentary*, rev. ed., vol. 7, p. 880.

8. Maxwell, *God Cares* (Voise, ID: Pacific Press, 1985), vol. 2, p. 500.

9. Откровението за слизането на Новия Йерусалим, описано в „Откровение”, не е задължително да посочва точното време на слизането, защото в предишната глава виждаме „възлюбения град,” заобиколен от армиите на дявола. Този сценарий ни води до заключението, че Новият Йерусалим трябва да е слизал преди възстановяването на земята.

10. Имената *Гог* и *Магог* се свързват с враговете на Израел, които трябвало да атакуват Божия народ и Йерусалим след плена (вж. Йез. 38:2, 14, 16). Различни старозаветни пророчества относно Израел не са се изпълнили. Те намират своето изпълнение в духовния Израел. Така че могъщата вражеска конфедерация, за която Йезекиил казва, че ще се събере против Йерусалим, ще намери своето изпълнение, когато Бог позволи на Сатана с неговите армии от неспасените да се опълчат против Божия народ и Неговия любим град за последната битка във великата борба.

11. *Questions on Doctrine*, p. 505.

12. Срв. *SDA Bible Commentary*, rev. ed., vol. 4, p. 708.

13. „Hell”; *SDA Encyclopedia*, rev. ed., p. 579.

14. Вж. „Hell”; *SDA Dictionary*, rev. ed., p. 475.

15. Срв. Пророчеството на Йеремиа за разрушаването на Йерусалим с неугасим огън (Йер. 17:27) се е изпълнило, когато Навуходоносор е превзел града (2 Лет. 36:19). Огънят е изгорил града до основи и след това е угаснал.

16. *Questions on Doctrine*, p. 539.

17. William Temple, *Christian Faith and Life* (New York: Macmillan, 1931), p. 81.

18. Срв. „Hell”; *SDA Bible Dictionary*, rev. ed., p. 475.

